

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informator o sudskoj praksi br. 141

maj 2011. godine

Uredništvo lista PravoyeDelo i Shtekel protiv Ukrajine - 33014/05

Presuda od 5.5.2011. godine [Odjeljenje V]

Član 10

Član 10 stav 1

Sloboda izražavanja

Nepostojanje mehanizama zaštite u domaćem zakonodavstvu za novinare koji za objavljivanje koriste materijale preuzete sa interneta: *utvrđena je povreda*

Činjenice – Prvi podnosilac predstavke je uredništvo, a drugi je glavni urednik lista. List je 2003. godine objavio anonimno pismo preuzeto sa jednog informativnog veb-sajta, a koje je navodno napisao pripadnik tajne službe. U pismu su iznesene tvrdnje da su visoki zvaničnici ukrajinske službe bezbjednosti bili uključeni u nezakonite i koruptivne radnje i da su bili povezani sa organizovanim kriminalom. Iz lista su naveli izvor ovih informacija i objavili komentar uredništva u kome stoji da postoji mogućnost da su informacije u pismu pogrešne, te uputili poziv javnosti da dostavi svoje komentare. Tada je lice koje je tvrdilo da je bilo oklevetano informacijama iznesenim u pismu podnijelo tužbu protiv podnosioca predstavke. Podnosioci predstavke proglašeni su solidarno odgovornim te im je naređeno da plate naknadu štete. Prvom podnosiocu predstavke takođe je naređeno da objavi demanti objavljene informacije, a drugom podnosiocu predstavke da uputi izvinjenje.

Pravo – član 10

(a) *Nalog kojim se zahtijeva izvinjenje*: Dok se domaćim zakonodavstvom propisuje da oštećene strane u slučaju klevete imaju pravo da traže povlačenje neistinitih ili klevetničkih navoda i naknadu štete, nalog kojim se od drugog podnosioca predstavke zahtijeva da objavi zvanično izvinjenje nije bio izričito propisan. Isto tako nije bilo nikakvih dokaza da su ukrajinski sudovi skloni takvom širokom tumačenju primjenljivog zakonodavstva. Nadalje, ni domaći sudovi, a ni Vlada nisu dali nikakvo objašnjenje za tako očigledno odstupanje od relevantnih domaćih propisa. Štaviše, domaćom sudskom praksom koja je uslijedila nakon događaja o kojima se govori istaknuto je da nametanje obaveze

izvinjenja u slučajevima klevete može biti u suprotnosti sa Ustavom zagarantovanom slobodom izražavanja. Shodno tome, nalog kojim se od drugog podnosioca predstavke zahtijeva i izvinjenje nije bio propisan zakonom.

Zaključak: utvrđena je povreda (jednoglasno).

(b) *Odsustvo mehanizama zaštite u ukrajinskom zakonodavstvu za novinare koji objavljuju materijale preuzete sa interneta:* Ukrajinskim zakonodavstvom novinarima se daje imunitet od građanske odgovornosti za doslovnu reprodukciju materijala objavljenih u štampi. Ovo je generalno u skladu sa pristupom Suda novinarskoj slobodi da prenose izjave drugih. Međutim, takav imunitet ne postoji kada su u pitanju novinari koji reprodukuju materijal iz internet izvora koji nisu registrovani u skladu sa domaćim zakonodavstvom. Nadalje, nisu postojali nikakvi važeći propisi kojima se uređuje pitanje državne registracije internet medija, status medija zasnovanih na internetu uopšte ili upotreba informacija preuzetih sa interneta. Sud je prihvatio da je internet zaseban informativni instrument u odnosu na štampane medije i da je rizik od štete koju mogu donijeti sadržaj i komunikacija na internetu mnogo veći od onoga koji nose štampani mediji. Shodno tome, politike kojima se uređuje reprodukcija materijala iz štampanih medija i onih sa interneta mogu biti različite. Ipak, zbog uloge interneta u kontekstu profesionalnih medijskih aktivnosti i njegove važnosti za ostvarivanje slobode izražavanja, nepostojanje dovoljnog pravnog okvira na domaćem nivou kojim bi se omogućilo novinarima da koriste informacije preuzete sa interneta bez straha od izlaganja sankcijama može ozbiljno ometati vršenje ključne funkcije štampe kao "kontrolora javnosti" i može samo po sebi dovesti do neopravdanog zadiranja u slobodu štampe. Imajući u vidu nepostojanje adekvatnih mehanizama zaštite u domaćem zakonodavstvu za novinare koji koriste informacije prikupljene sa interneta, podnosioci predstavke nisu u odgovarajućoj mjeri mogli predvidjeti posljedice koje bi sporno objavljivanje moglo imati.

Zaključak: utvrđena je povreda (jednoglasno).

Član 41: 6.000 eura drugom podnosiocu predstavke na ime nematerijalne štete.

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Sekretarijata ne obavezuje Sud.

[Informatori o sudskoj praksi](#)

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which

the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int